

■ УДК 378.12:001.89:02

І. М. Діденко, аспірант, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА УНІВЕРСИТЕТУ: БІБЛІОТЕКОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

Розкрито зміст понять «наукова діяльність», «дослідницька діяльність», «науково-дослідницька діяльність», акцентовано на багатогранності та специфіці останньої, значенні інформаційно-аналітичного забезпечення бібліотеками вnz науково-дослідницької діяльності викладачів; наведено основні форми науково-дослідницької діяльності викладача вnz, реалізація яких може варіюватися залежно від профілю освіти та системи інформаційно-аналітичного забезпечення науково-дослідницької діяльності вnz.

Ключові слова: університет, вищий навчальний заклад, вища освіта, бібліотека університету, інформаційно-аналітичне обслуговування, викладач, інформаційні потреби.

И. Н. Диденко, аспирант, Киевский национальный университет культуры и искусств, г. Киев

НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ УНИВЕРСИТЕТА: БИБЛИОТЕКОВЕДЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Раскрыто содержание понятий «научная деятельность», «исследовательская деятельность», «научно-исследовательская деятельность», акцентировано на многогранности и специфике последней, значении информационно-аналитического обеспечения библиотеками вузов научно-исследовательской деятельности преподавателей; приведены основные формы научно-исследовательской деятельности преподавателя вуза, реализация которых может варьироваться в зависимости от профиля образования и системы информационно-аналитического обеспечения научно-исследовательской деятельности в вузе.

Ключевые слова: университет, высшее учебное заведение, высшее образование, библиотека университета, информационно-аналитическое обслуживание, преподаватель, информационные потребности.

I. M. Didenko, postgraduate student, Kyiv National University Culture and Arts, Kyiv

RESEARCH AND EVALUATION OF A UNIVERSITY LECTURER: LIBRARY SCIENCE ASPECT

The article reveals the content of the concepts of "scholarly endeavor", "exploratory activity", "research and evaluation", places an emphasis on the diversity and specific character of the latter, the value of information and analytical support of university libraries of research and evaluation of

lecturers. This article provides the main forms of research and evaluation of a university lecturer, the implementation of which may vary depending on the profile of education and the system of information and analytical support of research and evaluation at a higher education institution.

Key words: University, higher education, higher education, university library, information and analytical services, lecturer, information needs.

Постановка проблеми. Нині наука, завдяки унікальним інтеграційним якостям, здатності комплексно взаємодіяти з усіма сферами соціального життя, поступово набуває впливовості, стаючи масштабним явищем сучасності. Крім того, кардинальні зміни всіх сфер життєдіяльності українського суспільства, що відбулися наприкінці ХХ ст., зумовили використання фундаментальної науки у вищих навчальних закладах (внз), таким чином вплинувши на систему освіти і ставши чинником реорганізації традиційної педагогічної діяльності.

Ключовою фігурою в системі вищої освіти є викладач: саме він реалізує функції, що забезпечують діяльність сфери навчання й виховання, а також функціонування та подальший розвиток науки. Створення наукових знань, поряд із їхнім споживанням, розподілом і впровадженням, сьогодні надзвичайно активне, зважаючи на інтенсивний розвиток науково-технічного прогресу, високоточних і наукоємних технологій. Результативність діяльності викладача університету (навчального закладу, у якому наукові дослідження здійснюють поряд з переданням інформації, навчанням, формуванням нової інтелектуальної еліти), зокрема науково-дослідницької, багато в чому залежить від інформаційного забезпечення. У результаті інтенсифікації використання інформаційних ресурсів викладачі університетів посідають провідні позиції в бібліотеках будь-якого типу. Викладач не лише сам активно використовує інформаційні ресурси суспільства, а й спонукає студентів звертатися до них, визначаючи коло їхнього професійного читання, тому для бібліотеки він також є пріоритетним суб'єктом обслуговування. Нині бібліотека внз в Україні — «не просто сховище навчальних матеріалів, це відкрита комунікаційно-комунікативна система, яка бере участь у педагогічно-виховному, міжкультурному, міжбібліотечному обміні, а також в обміні з внутрішніми структурами внз (кафедрами, музеями, побутовими службами, громадськими організаціями) та іншими громадськими закладами (школами, технікумами, видавництвами)» [5]. Удосконалення взаємодії бібліотеки та викладачів університетів — актуальна проблема, від вирішення якої багато в чому залежать як ефективність діяльності бібліотеки, так і результативність викладацької роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Впливу науково-дослідницької роботи у внз на його статус, популярність, ставлення до

освіти загалом присвячені праці М. В. Богуславського [6] та ін.; управлінню наукою у ВНЗ, зокрема колективними роботами, — М. С. Ручеєва, І. Б. Лавровської, Б. М. Смирнова [12] та ін. Особливу увагу науковці зосереджують на питаннях розробки наукової політики у ВНЗ й управління інноваційними процесами в науковій творчості. Досліджуються безпосередньо й наукова діяльність ВНЗ, її специфіка, види, особливості, можливості (Є. В. Водоп'янова [8]).

Розробляючи проблеми класифікації й типології бібліотек, М. І. Акіліна, Т. А. Белобратова, М. С. Карташов, Р. С. Мотульський [2] та інші у своїх працях побіжно розглядають університетські бібліотеки як підвид спеціальних. Вивченню проблеми задоволення інформаційних потреб викладачів присвячені праці бібліотекознавців Т. Д. Агеєнка [1] та ін. Системний підхід до бібліотечного обслуговування відображений у дослідженнях Д. І. Блюменау, М. Я. Дворкіної, Н. Є. Добриніної.

Незважаючи на численні дослідження, пов'язані з вивченням різних аспектів науково-дослідницької діяльності викладача вищої школи, не повною мірою розкриті специфіка науково-дослідницької діяльності, а також питання інформаційно-аналітичного обслуговування засобами університетських бібліотек. **Мета статті** — розглянути сутність науково-дослідницької діяльності викладача університету.

Виклад основного матеріалу дослідження. Насамперед, у контексті цієї проблеми слід висвітлити основні поняття: «наукова діяльність», «дослідницька діяльність», «науково-дослідницька діяльність». Так, наукова діяльність — інтелектуальна діяльність, спрямована на здобуття й застосування нових знань для: вирішення технологічних, інженерних, економічних, соціальних, гуманітарних та інших проблем; забезпечення функціонування науки, техніки та виробництва як єдиної системи [13]. Наукова (науково-дослідницька) діяльність — діяльність, скерована на здобуття й застосування нових знань, що передбачає: фундаментальні (теоретичні, експериментальні) наукові дослідження; прикладні наукові дослідження, спрямовані переважно на застосування нових знань для досягнення практичних цілей і вирішення конкретних завдань; експериментальна розробка на основі знань, здобутих у результаті здійснення наукових досліджень чи на основі практичного досвіду, скерованих на створення нових матеріалів, продуктів, процесів, пристроїв, послуг, комплексів, систем чи методів та їхнє подальше вдосконалення [9].

Науково-дослідницька діяльність (НДД) — це комплекс аналітичних інтелектуальних досліджень, теоретичне обґрунтування експериментів, пошук принципів і способів вирішення наукової проблеми. Результатом науково-дослідницької діяльності є ставлення

чи поглиблення теорії в науці, узагальнення отриманих результатів, документальне оформлення, створення чи модернізація нових технологій (методик навчання) чи конструктивних рішень, упровадження їх у виробництво (чи навчальний процес). Обов'язковим у процесі науково-дослідницької діяльності є оцінювання ефективності впливу наукового дослідження, а також аналіз зворотного зв'язку (інтеграція із суміжними сферами науки) тощо.

На думку сучасного дослідника В. М. Монахова [11], НДД як здійснення наукового дослідження є пошуком вектора, спрямованого на досягнення мети. Головна мета всієї діяльності, зокрема науково-дослідницької, в університеті — це якісна професійна підготовка спеціаліста, яка залежить від рівня науково-дослідницької роботи, складу та професіоналізму викладачів, якості навчального плану та програм навчання, наявності устаткування, а також рівня управління науково-дослідницькою діяльністю.

Під дослідницькою діяльністю, що є складовою наукової діяльності, розуміють діяльність, пов'язану з вирішенням творчого, дослідницького завдання із заздалегідь не відомою відповіддю (на відміну від практикуму, який слугує для ілюстрації тих чи інших законів природи), яка передбачає наявність основних етапів, характерних для дослідження в науковій сфері: формулювання проблеми, вивчення теорії, пов'язаної з обраною темою, добір методик дослідження і практичне їх опанування, збір власного матеріалу, його аналіз та узагальнення, власні висновки. Будь-яке дослідження, у якій би сфері природничих чи гуманітарних наук воно б не здійснювалося, має таку структуру. Це — невід'ємна ознака дослідницької діяльності, норма її здійснення [3]. При цьому головним результатом дослідницької діяльності є інтелектуальний продукт, який визначає ту чи іншу істину в результаті процедури дослідження й поданий у стандартному вигляді. Необхідно підкреслити самоцінність досягнення істини в дослідженні як його головного продукту. Рушійна сила дослідницької діяльності — взаємозв'язок чинників та умов у межах університету [7]. Важливим чинником є особистість як об'єкт та суб'єкт дослідження.

Науково-дослідницька діяльність у вищій школі — значна й обов'язкова складова роботи викладача кафедри кожного вищого навчального закладу в будь-якій країні світу. При цьому у ВНЗ, зазвичай, прийнято нормативні документи, у яких чітко визначені форми, обсяг і спрямування цієї діяльності. Основними формами науково-дослідницької діяльності викладача ВНЗ, реалізація яких може варіюватися залежно від профілю освіти й системи інформаційно-аналітичного забезпечення науково-дослідницької діяльності у ВНЗ, а також від мотивації та рівня компетентності кожного конкретного

викладача, є: 1) участь у підготовці та виконанні наукових проєктів; 2) участь у наукових і науково-практичних заходах (семінарах, конференціях, симпозіумах тощо); 3) опублікування наукових робіт; 4) підготовка й атестація кадрів вищої наукової кваліфікації; 5) керівництво науково-дослідницькою роботою студентів [10]. Розглянемо ці форми докладніше.

1. Участь у підготовці й виконанні наукових проєктів. Ідеться про роботу викладачів, пов'язану з організацією та виконанням науково-дослідницьких тем, міжнародних дослідницьких проєктів, що фінансуються з держбюджету або позабюджетних коштів. При цьому рівень участі викладача в нз у кожному конкретному випадку може варіюватися від ролі наукового керівника до виконавця. Реалізація цієї форми науково-дослідницької діяльності є достатньо престижною для викладача, крім того, вона надає можливість вдосконалювати педагогічну майстерність.

2. Участь у наукових і науково-практичних заходах (семінарах, конференціях, симпозіумах та ін.). Ця форма науково-дослідницької діяльності викладача в нз — відома й певною мірою «популярна» серед викладачів. Очевидним є її взаємозв'язок з попередньою. Під час виконання науково-дослідницьких тем або міжнародних дослідницьких проєктів про їхні результати доповідається на міжнародних, національних і регіональних конференціях, симпозіумах, круглих столах та семінарах.

3. Опублікування наукових робіт. Кількість наукових публікацій певною мірою є індикатором рівня науково-дослідницької діяльності викладача в нз. Однак слід звернути увагу на те, що, по-перше, у науковому середовищі поширеним є не зовсім правильне оцінювальне уявлення про те, що великі за обсягом наукові публікації (наприклад, брошура, монографія, підручник) є кращими і значущішими, ніж невеликі (наприклад, статті чи тези). Проте, як відомо, цінність — не в обсязі публікації, а в її змісті.

4. Підготовка й атестація кадрів вищої наукової кваліфікації. Ідеться про наукове консультування докторантів, керівництво аспірантами та здобувачами, участь у роботі спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій, в експертизі й опонуванні докторських і кандидатських дисертацій. Ця форма науково-дослідницької діяльності актуалізує проблему, пов'язану з формальним (недобросовісним) і неформальним (сумлінним) ставленням кандидатів та докторів наук до виконання обов'язків наукового консультанта, керівника, експерта чи опонента.

5. Керівництво науково-дослідницькою роботою студентів. Ідеться про керівництво студентськими науково-дослідницькими

лабораторіями, товариствами або гуртками, студентськими науковими роботами, представленими на різні конкурси, а також інші наукові заходи (студентські конференції, виставки тощо). Ця форма науково-дослідницької діяльності викладача вnz тісно пов'язана з педагогічним процесом. У відповідних нормативних документах чітко зазначено, що науково-дослідницька робота студентів є важливою складовою освітнього процесу у вищій школі. Саме викладачеві під час комунікації зі студентами необхідно виявити їхні творчі здібності, зорієнтувати в різноманітті форм і методів науково-дослідницької роботи тощо.

Вищевикладене свідчить, що науково-дослідницька робота є основним елементом професійної діяльності викладача та чинником творчості, джерелом його викладацького статусу, показником відповідальності, здібностей і таланту.

Викладацька й науково-дослідницька діяльність сутнісно єдині. Це означає, що їх удосконалення — єдиний процес, основним суб'єктом якого є сам викладач. Роль вnz (ректорату, науковців закладу, кафедри, бібліотеки вnz) полягає в тому, щоб забезпечити необхідні для цього чинники та умови. Така багатогранність науково-дослідницької діяльності визначає її завдання, які можна поділити на три групи: 1) пов'язані зі зміною змісту й технології навчання на основі врахування розвитку наукового знання; 2) спрямовані на підвищення наукової компетентності викладача як суб'єкта педагогічної діяльності; 3) ті, що мають на меті вдосконалення особистості студента як співсуб'єкта професійної підготовки.

Особливості сучасної науково-дослідницької діяльності зумовлюють виникнення нової парадигми в системі суспільних відносин: ступінь використання наукового знання в будь-якій діяльності визначає її соціальну корисність, практичну ефективність і духовну цінність. Саме тому ХХІ ст. називають епохою інформаційної цивілізації, де наукові відкриття, нові технології та їх реалізація взаємопов'язані з усіма напрямками соціального розвитку.

Основними завданнями здійснення у вnz наукових досліджень слід уважати: подальший розвиток наукової думки (у тих чи інших сферах знань); збагачення навчального процесу результатами новітніх наукових досліджень, практичне ознайомлення студентів з дослідницькою роботою й залучення їх до цієї роботи; постійне підвищення кваліфікації професорсько-викладацького персоналу і його подальше творче зростання; підготовка нових науково-педагогічних кадрів; методична або практична допомога викладачам та (за потреби) різним організаціям [4].

У цьому контексті, як зазначалося вище, особливого значення набуває інформаційно-аналітичне забезпечення бібліотеками вищого

навчального закладу науково-дослідницької діяльності викладачів. Фактично йдеться про один з напрямів реалізації інформаційної функції бібліотеки, яка «полягає в задоволенні інформаційних потреб користувачів на основі різних видів інформаційної діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, суттю яких є інтелектуальна обробка й надання інформації» [9]. Однак інформаційно-аналітичне забезпечення викладачів має певну специфіку, на основі врахування якої можна виокремити якості інформаційно-аналітичного забезпечення викладачів: наявність необхідної інформації, повнота й оперативність виконання запиту, можливість самостійного інформаційного пошуку, комфортні умови для занять і відпочинку, емоційно-позитивні взаємини з бібліотекарем.

Означене потребує побудови адекватної системи інформаційно-аналітичного забезпечення наукових досліджень на основі врахування сучасних форм її організації. При цьому важливим чинником є те, що зміни в науці відбуваються на тлі глобальних змін у сфері інформаційних технологій. Створено нові можливості для інформаційно-аналітичного забезпечення, (електронні) формати наукової літератури тощо. Щоб реалізувати принципово новий рівень здобуття й використання наукових знань, на думку сучасного дослідника Н. М. Шабурової, необхідна така система інформаційно-аналітичного забезпечення, яка використовує сучасний науковий документопотік, представлений широким набором форм надання знань у паперовому й електронному форматах, і зважає на інформаційні потреби фахівців, зумовлені як тематикою досліджень, так і їхніми специфічними організаційними формами. Вона має оптимальну структуру фондів і відповідні форми та методи роботи, що й забезпечує задоволення інформаційних потреб учених і фахівців [14].

Отже, на основі вищевикладеного можна дійти таких висновків. Професійна діяльність викладача університету, як, власне, і будь-якого вчз, передбачає викладацьку, дослідницьку та навчально-методичну роботу. У цій триєдності пріоритетне значення мають науковий потенціал особистості викладача та його реалізація в науковій та навчально-методичній роботі. У зв'язку із цим постає актуальне завдання інформаційно-аналітичного забезпечення науково-дослідницької діяльності викладачів засобами університетських бібліотек з метою розвитку й підтримки цієї діяльності як основи збереження, модернізації та сталого розвитку вищої школи. У такому аспекті діяльність бібліотек університетів ще не вивчалася, хоча досліджень щодо цієї проблематики існує немало.

Перспективою подальших досліджень є розгляд інформаційних потреб професорсько-викладацького складу університетів України,

основою наукового підходу до вивчення й моделювання яких (інформаційних потреб) мають стати функціональна структура їхньої (викладачів) діяльності, рівень їхньої педагогічної майстерності та наукової зрілості як чинники, що детермінують систему знань і взаємодію з університетською бібліотекою.

Відтак, інформаційно-аналітичне обслуговування науково-дослідницької діяльності викладачів університетів повинно охоплювати всі служби та структурні підрозділи університету, централізовано розподіляти й надавати інформацію користувачеві тощо. У свою чергу, викладач має не лише споживати, а й створювати інформаційні ресурси, доступні всім учасникам навчально-виховного процесу в університеті.

Список використаних джерел

1. Агеенко Т. Д. Роль НТБ в университетском образовательном процессе / Т. Д. Агеенко // Гуманитарная среда вуза: ее сущность, функции и факторы : материалы Всерос. науч.-метод. конф., 1–2 дек. 1999 г. / Сиб-ГИУ. — Новокузнецк, 1999. — С. 22–25.
2. Акилина М. И. К вопросу о классификации библиотек / М. И. Акилина // Науч. и техн. б-ки СССР. — № 12. — С. 3–9; Белобратова Т. А. Проблемы типологии библиотек : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Т. А. Белобратова. — СПб., 1993. — 16 с.; Карташов Н. С. Сущность и критерии типологии библиотек / Н. С. Карташов // Науч. и техн. б-ки. — 1996. — № 3. — С. 35–46; Мотульский Р. С. Еще один подход к типологии библиотек / Р. С. Мотульский // Науч. и техн. б-ки. — 1990. — № 10. — С. 8–15.
3. Ануфриев А. Н. Научное исследование. Курсовые, дипломные и диссертации / А. Н. Ануфриев. — М. : Ось-89, 2002. — 112 с.; Артемьева Н. Г. Подготовка научного работника в условиях многоуровневого образования / Н. Г. Артемьева, Р. И. Ивановский // Высшее образование в России. — 1991. — № 4. — С. 16–27.
4. Балабан В. А. Научно-исследовательская работа и участие преподавателей вуза в научных конференциях [Электронный ресурс] / В. А. Балабан. — Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/nauchno-issledovatel'skaya-rabota-i-uchastie-prepodavateley-vuza-v-nauchnyh-konferentsiyah>. — Загл. с экрана.
5. Беззуб І. Бібліотека вищого навчального закладу у формуванні інформаційної культури студента [Електронний ресурс] / І. Беззуб. — Режим доступу: <http://library.znu.edu.ua/articles/1263.ukr.html>. — Назва з екрана.
6. Богуславский М. В. Педагогические цивилизации: общее и особенное / М. В. Богуславский // Росс. ист. журн. — 1996. — № 1. — С. 17–22.
7. Бондаревская Е. В. Концепция общепедагогической подготовки учителя в условиях многоуровневого образования в педагогическом вузе : научно-методич. разработка / Е. В. Бондаревская. — Р/н/Д. : РГПИ, 1992. — 20 с.; Вишнякова С. М. Профессиональное образование :

- словарь. Ключевые слова, термины, актуальная лексика / С. М. Вишнякова. — М. : НМЦ СПО, 1999. — 538 с.
8. Водопьянова Е. В. Проблемы технологии научной деятельности / Е. В. Водопьянова ; под ред. В. А. Дмитриенко. — Томск : Изд-во Томск. ун-та, 1994. — 97 с.
 9. Вохрышева М. Г. Формирование науки об информационной культуре / М. Г. Вохрышева // Проблемы информационной культуры : сб. ст. / науч. ред. Ю. С. Зубов, В. А. Фокеев. — М. ; Магнитогорск. — 1997. — Вып. 6 : Методология и организация информационно-культурологических исследований. — С. 48–63.
 10. Курилович Н. В. Научно-исследовательская деятельность преподавателя высшей школы [Электронный ресурс] / Н. В. Курилович. — Режим доступа: <http://elib.bsu.by/bitstream/>. — Загл. с экрана.
 11. Монахов В. М. Технологические основы проектирования и конструирования учебного процесса : монография / В. М. Монахов. — Волгоград : Перемена, 1995. — 152 с.
 12. Ручеев М. С. Управление научно-исследовательскими разработками / М. С. Ручеев // Инженерно-техническое обеспечение АПК. — 1996. — № 4. — С. 2–4; Смирнов Б. М. О намерениях внутрихозяйского реформирования НИР вузов / Смирнов Б. М., Лавровская И. Б. // Экономическая реформа в России: итоги и перспективы. — М., 1993. — С. 24–26.
 13. Словари от Глосарий.ру [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.glossary.ru/>. — Загл. с экрана.
 14. Шабурова Н. Н. Моделирование системы информационного обеспечения современных форм научных исследований в академическом научно-исследовательском институте [Электронный ресурс] / Н. Н. Шабурова. — Режим доступа: <http://www.dslib.net/dokument-informacia/modelirovanie-sistemy-informacionnogo-obespechenija-sovremennyh-form-nauchnyh.html>. — Загл. с экрана.

References

1. Ageyenko T. D. Rol NTB v universitetskom obrazovatelnom protsesse / T. D. Ageyenko // Gumanitarnaya sreda vuza: eye sushchnost. funktsii i faktory : materialy Vseros. nauch.-metod. konf.. 1–2 dek. 1999 g. / SibGIU. — Novokuznetsk, 1999. — S. 22–25.
2. Akilina M. I. K voprosu o klassifikatsii bibliotek / M. I. Akilina // Nauch. i tekhn. b-ki SSSR. — 1989. — № 12. — S. 3–9; Belobratova T. A. Problemy tipologii bibliotek : avtoref. dis. ... kand. ped. nauk / T. A. Belobratova. — SPb.. 1993. — 16 s.; Kartashov N. S. Sushchnost i kriterii tipologii bibliotek / N. S. Kartashov // Nauch. i tekhn. b-ki. — 1996. — № 3. — S. 35–46; Motulskiy R. S. Eshche odin podkhod k tipologii bibliotek / R. S. Motulskiy // Nauch. i tekhn. b-ki. — 1990. — № 10. — S. 8–15.
3. Anufriyev A. N. Nauchnoye issledovaniye. Kursovyye. diplomnyye y i disertatsii / A. N. Anufriyev. — М. : Os-89. 2002. — 112 s.; Artemyeva N. G.

- Podgotovka nauchnogo rabotnika v usloviyakh mnogourovnevnogo obrazovaniya / N. G. Artemyeva. R. I. Ivanovskiy // Vyssheye obrazovaniye v Rossii. — 1991. — №4. — S. 16–27.
4. Balaban V. A. Nauchno-issledovatel'skaya rabota i uchastiye prepodavateley vuza v nauchnykh konferentsiyakh [Elektronnyy resurs] / V. A. Balaban. — Rezhim dostupa: <http://cyberleninka.ru/article/n/nauchno-issledovatel'skaya-rabota-i-uchastie-prepodavateley-vuza-v-nauchnykh-konferentsiyah>. — Zagl. s ekrana.
 5. Bezzub I. Biblioteka vyshchogo navchal'nogo zakladu u formuvanni informatsiinoi kultury studenta [Elektronnyy resurs] / I. Bezzub. — Rezhim dostupa: <http://library.znu.edu.ua/articles/1263.ukr.html>. — Nazva z ekrana.
 7. Bondarevskaya E. V. Kontsepsiya obshchepedagogicheskoy podgotovki uchiteleya v usloviyakh mnogourovnevnogo obrazovaniya v pedagogicheskoy vuze : nauchno-metodich. razrabotka / E. V. Bondarevskaya. — R. n/D. : RGPI, 1992. — 20 s.; Vishnyakova S. M. Professionalnoye obrazovaniye : slovar. Klyuchevyye slova. terminy. aktual'naya leksika / S. M. Vishnyakova. — M. : NMTs SPO, 1999. — 538 s.
 8. Vodopianova E. V. Problemy tekhnologii nauchnoy deyatel'nosti / E. V. Vodopianova ; pod red. V. A. Dmitriyenko. — Tomsk : Izd-vo Tomsk. un-ta, 1994. — 97 s.
 9. Vokhrysheva M. G. Formirovaniye nauki ob informatsionnoy kulture / M. G. Vokhrysheva // Problemy informatsionnoy kultury : sb. st. / nauch. red. Yu. S. Zubov. V. A. Fokeyev. — M. ; Magnitogorsk. — 1997. — Vyp. 6 : Metodologiya i organizatsiya informatsionno-kulturologicheskikh issledovaniy. — S. 48–63.
 10. Kurilovich N. V. Nauchno-issledovatel'skaya deyatel'nost prepodavatelya vysshey shkoly [Elektronnyy resurs] / N. V. Kurilovich. — Rezhim dostupa: <http://elib.bsu.by/bitstream/>. — Zagl. s ekrana.
 11. Monakhov V. M. Tekhnologicheskkiye osnovy proyektirovaniya i konstruirovaniya uchebnogo protsessa : monografiya / V. M. Monakhov. — Volgograd : Peremena, 1995. — 152 s.
 12. Rucheyev M. S. Upravleniye nauchno-issledovatel'skimi razrabotkami / M. S. Rucheyev // Inzhenerno-tekhnicheskoye obespecheniye APK. — 1996. — № 4. — S. 2–4; Smirnov B. M. O namereniyakh vnutrikhozyayskogo reformirovaniya NIR vuzov / Smirnov B. M., Lavrovskaya I. B. // Ekonomicheskaya reforma v Rossii: itogi i perspektivy. — M., 1993. — S. 24–26.
 13. Slovarei ot Glosariy.ru [Elektronnyy resurs]. — Rezhim dostupa: <http://www.glossary.ru/>. — Zagl. s ekrana.
 14. Shaburova N. N. Modelirovaniye sistemy informatsionnogo obespecheniya sovremennykh form nauchnykh issledovaniy v akademicheskoy nauchno-issledovatel'skoy institute [Elektronnyy resurs] / N. N. Shaburova. — Rezhim dostupa: <http://www.dslib.net/dokument-informacia/modelirovanie-sistemy-informacionnogo-obespecheniya-sovremennykh-form-nauchnykh.html>. — Zagl. s ekrana.

■ UDC 378.12:001.89:02

Didenko I. M., postgraduate student of Kyiv National University Culture and Arts, Kyiv
irchyk5@mail.ru

RESEARCH AND EVALUATION OF A UNIVERSITY LECTURER: LIBRARY SCIENCE ASPECT

The aim of this paper is to demonstrate research and evaluation of a university lecturer in terms of library science aspect, clarifying the values of its relationship with the activities of a university library.

Research Methodology. The study investigates this issue by examining humanistic concepts that implement a systematic approach to the analysis of a teacher in vocational educational institutions and versatility of library and information activities; fundamental principles of the modern library science: the relationship between the theory and practice.

Results. The article reveals the content of the concepts of "scholarly endeavor", "exploratory activity", "research and evaluation", places an emphasis on the diversity and specific character of the latter, the value of information and analytical support of university libraries of research and evaluation of lecturers. This article provides the main forms of research and evaluation of a university lecturer, the implementation of which may vary depending on the profile of education and the system of information and analytical support of research and evaluation at a higher education institution.

Novelty of this paper is the justification for a thorough study of the nature, content and form of information and analytical services of university professors — a key figure in higher education, based on the revealed content of his research and evaluation.

The practical significance. The research has important implications for understanding the role of information and analytical support of research and evaluation of lecturers.

Key words: University, higher education, higher education, university library, information and analytical services, lecturer, information needs.

Надійшла до редколегії 13.12.2016 р.